

THÁNG GIÊNG LÀ THÁNG KHÔNG “TU”!

Hôm nay là thứ năm 4/1/2024, ngày tôi “tân niên... gõ chữ”! Xin gửi đến bạn ta những lời chúc tốt đẹp nhất cho năm 8 nút này!

Năm 2023 ở Pháp được khép lại với sự “ra đi” của ông Jacques Delors (1925–2023), cựu Bộ Trưởng Kinh Tế & Tài Chánh (1981–1984/chính phủ Đảng Xã Hội, Thủ tướng Mauroy), người đã đóng góp nhiều cho sự hình thành khối Liên–Âu: dân biểu, Chủ Tịch Ủy Ban Châu Âu (1985–1995), người rất có thể đắc cử Tổng Thống năm 1995 (theo các thăm dò cử tri Pháp) nhưng đã từ chối làm ứng cử viên. Buổi lễ “tưởng niệm quốc gia” dành cho ông Delors sẽ được cử hành ngày mai, 5/1/2024, dưới sự chủ tọa của Tổng Thống Macron.

“Delors” là một trong vài gia đình (famille) mà cha và con đều tham gia trong chính phủ Pháp. Trưởng nữ ông, Martine Aubry, cựu Bộ Trưởng Lao Động (cánh tả ôn hòa), người đã ban hành “luật Aubry”, quy định số giờ làm việc: 35H/tuần (khởi từ ý kiến của ông Dominique Strauss–Kahn!). Nếu gia đình “Delors” thuộc “cánh tả”, gia đình “Debré” thuộc cánh hữu, với ông Bộ Michel, cựu Thủ tướng dưới thời De Gaulles, hai người con: Jean–Louis, cựu Bộ Trưởng Nội Vụ, cựu Chủ Tịch Quốc Hội (thời Chirac/Sarkozy) và Bernard: Bộ Trưởng “Hợp Tác” (cooperation) trong chính phủ Baladur, thì gia đình “Joxe” là một gia đình “nửa chừng xuân”: ông bố Louis, cựu Bộ Trưởng cánh hữu, ông con Pierre cựu Bộ Trưởng cánh tả! Le Pen cũng là một gia đình (cực hữu) nổi tiếng, tuy bà Marine (chưa?) tham gia vào chính phủ Pháp.

Năm 2024 bắt đầu với nhóm liên hiệp BRICS (Brésil, Russie, Inde, Chine, Afrique du Sud), nhằm mục đích “cạnh tranh” với liên hiệp “Mỹ–Tây Âu”, trở thành BRICS+ khi có thêm 5 thành viên mới (Ai Cập, Arabie Saoudite, Ethiopie, Iran, Les Emirats Arabes Unis. Với 2 quốc gia đông dân nhất nhì thế giới Ấn, Tàu, nhóm BRICS+ chiếm gần ½ dân số địa cầu. Nhưng tôi không nghĩ nhóm BRICS+ sẽ có nhiều ảnh hưởng về kinh tế/chính trị toàn cầu. Giản dị là trong một khu rừng không thể có 2 chúa sơn lâm: Tàu & Nga!

Tây Âu vào “đông” từ hôm 22/12 nhưng chỉ là trên giấy tờ, Thu vẫn còn đây. Thu Tây Âu năm nay là thu–mưa, thu–gió! Chưa có năm nào mưa thu nhiều hơn mưa năm nay, gió thu lộng hơn gió năm này. Theo đài khí tượng Pháp, thu năm nay là thu “nóng” nhất, từ 1900. Với một nhiệt độ trung bình là 14.2°C! Mưa thu bắt đầu từ giữa tháng 10 đến nay, 32 ngày mưa liên tiếp từ 18/10–18/11! Gần 3 tháng mưa không ngưng! Mưa từ khuya mưa dài đến sáng, kéo qua trưa rồi sang cả buổi chiều. Hầu như trên toàn quốc, trời lúc nào cũng có mây xám, không gian lúc nào cũng ẩm! Gần 3 tháng nay, tôi không còn chạy bộ được! Tôi không ngại gió, ngại lạnh, nhưng tôi sợ mưa, sợ ẩm ướt. Như sợ

nước mắt người! Những giọt nước mắt không lăn nổi nổi buồn, chỉ lăn vào tôi những muện phiền toi tả!

Cuối năm nào tôi cũng nhớ đến những câu hát của nhạc sĩ Hàn Sinh (Song Ngọc):

*“Cuối năm ngồi tính lại số đời
Ba trăm ngày hơn đã qua mắt rồi...”.*

Nhưng tôi chỉ (muốn) nhớ hai câu đầu thôi, nhớ thêm nữa thì nản chí anh hùng lắm, chả muốn đón mừng năm mới. Bởi vì đó là những câu hát của một anh chàng không may mắn, không may mắn tí nào. Từ chuyện công danh, tài chánh cho đến bạn hữu, tình duyên... không có cái gì để mà vui cả. Nói theo giới bình dân là “xui tận mạng”! Nói “nhớ”, vì câu hát mở đầu là câu hát hợp “thời” (gian), chứ tôi không bao giờ có ý định lấy viết ra tính lui, tính tới số đời mình! Mà tính để làm chi? Để than thân trách phận!? hay để tự khen, tự khoái? Mất ngày giờ quá, cứ “tận nhân lực/tri thiên mệnh” là xong! Được thì tốt, không được thì cũng... tốt! Nói thì dễ nhưng ở trong cuộc rồi mới thấy chả dễ tí nào! Như những người Pas-de-Calaisiens hiện nay!

“Cái bước Calais” (le pas de Calais) là tên một bài viết tôi đọc “ngày xưa còn bé”. Tôi hoàn toàn không nhớ nội dung (chắc nói về eo biển ngăn đôi Pháp và Anh) nhưng cái tựa thì vẫn nhớ vì “Calais” làm tôi nghĩ đến Cai... Lậy (!). “Cái bước Calais”, ở eo biển Calais, thật ra chỉ là nơi mà tàu Pháp chỉ “bước một cái” là đã cập bến Anh quốc rồi. Đó là nơi mà, dù có van lơn nài nỉ “xích lại gần Tây tí nữa đi... Anh”, thì Anh cũng không xích nổi nữa, dù chỉ là 1 cây số. Bởi 33.1km là 33.1km! Nhiều người ngoại quốc (nhất là Phi Châu) đã bỏ mình khi từ Pháp vượt eo Calais (biển Manche) sang Anh tìm cuộc sống mới!

Pas-de-Calaisiens là tên gọi những người sống ở Pas-de-Calais, những người mà ngôn ngữ Pháp gọi là “les pieds dans l'eau, le moral dans les chaussettes”, theo đúng nghĩa đen, Pas-de-Calaisiens là những người “chân trong nước, tinh thần (xuống thấp) trong vớ”! Từ tháng 11 đến nay, đây là lần thứ 3, Pas-de-Calais bị lụt! Không chỉ vì mưa quá nhiều, mà còn vì đất ở đây là đất sét (argileux), không giữ nước nhiều, các mạch nước ngầm (nappes phréatiques) đã đầy, không thể hấp thụ thêm nước mưa, do đất bằng phẳng và gió biển thổi mạnh vào, tạo thành một bức tường vô hình, khiến sông khó chảy ra biển, nên lui lụt là chuyện phải có! Mà không chỉ ở các tỉnh miền Bắc, từ phía Tây Bretagne sang phía Đông Moselle, nhiều tỉnh cũng chịu cùng cảnh ngộ! Lính cứu hỏa Pháp (pompier) hiện nay cũng là lính cứu... nước!

Trong khi nhiều người đang khổ vì nước như thế thì người ta vẫn kêu gọi “tháng giêng khô”, Dry January, tháng giêng không rượu! Xuất hiện ở Anh cách đây 10 năm (10 năm “còn” cũ?), Dry-January bành trướng sang các quốc gia châu Âu (2020 ở Pháp) kêu gọi bà con ngưng “uống” trong một tháng, sau những ngày cuối năm sáng xỉn, chiều say, cho lá gan nghỉ dưỡng sức, cho túi tiền bớt voi. Từ 4000 người ghi danh tham gia năm 2013,

tăng vọt lên 175,000 năm 2023, nhưng hôm nay, không tăng thêm nữa, ngược lại, số người “chịu chơi mà không chơi tới cùng” cũng tăng lên (17→25%)! Tôi ủng hộ “Dry–january”, tháng giêng là tháng không “tu”, dù không... tham gia! Gần 50,000 tử vong vì rượu mỗi năm thì cao quá! Nhưng sống ở Pháp, một xứ của champagne, của cognac, của vin(s) (đỏ, trắng, hồng, vàng), không uống thì uống quá! Biết nói làm sao với bạn–ta ở Úc, ở Mỹ, ở Canada, ở Việt Nam, v.v. chịu “chi” để được có “tí Paris” trong đó, trong khi mình “rượu ngon không có bạn hiền/không mua vì chọn” tháng giêng khô “cần”!

Cứ như ở Bỉ mà không ăn frites (dù là gọi French fries), ở Đức mà không nhâm nhi bia, ở Hoà Lan mà không uống sữa bò, ở Anh mà không một “cup of tea”, ở Maroc mà không ăn couscous, ở Marseille mà không nếm bouillabaisse, ở Vũng Tàu mà không tắm biển, ở Thái Lan mà chẳng tắm hơi, v.v. Cứ như đang ngồi băng sau với một kiều nữ xinh đẹp, dễ thương, duyên dáng, đa tình thì lại nhảy lên phía trước ngồi kế ông tài xế, để lại “sau lưng lộ lộ một tòa thiên nhiên” bốc lửa, dù “chi” trong một tháng (!) nhưng thật quái vô cùng (liệt sĩ chẳng?). Có lẽ vì thế mà Liên đoàn “nghiện (rượu)” (Fédération Addiction) ở Pháp gọi “Dry – January” là “Le Défi de Janvier” = “Thử –thách tháng giêng”. Thử thách thôi! Thử không được thì thôi! Với tôi, ở tuổi này mà nói ướm với khô thì chán lắm, tui lắm, tuy nhiên “Dam January”, “tháng giêng ẩm” thì hợp với tôi hơn, thay vì “một ly cho đỡ mặt/cho lên hương cuộc đời” (Quang Dũng) thì “nửa ly cho mặt ửng/cho cuộc đời lên hương”. Bớt thôi, không tuyệt (dù trong 1 tháng). Tuổi này (!) thì còn có bao lâu mà hát tuyệt tình ca?!

Tôi muốn hỏi những người tham gia “tháng giêng khô”: “đã chịu khô trong một tháng rồi, sao không khô luôn cho tiện việc sổ sách?”. Ai đang chán đời, cứ kiếm mấy người đang bị lũ lụt nhốt trong nhà, nhất là ở Bretagne hay Pas–de–Calais, mà hỏi “ông/bà có tháng giêng... khô” chưa, bảo đảm sẽ được mãn nguyện ngay!

Nói về quá khứ thì bao giờ cũng dễ hơn là tiên đoán tương lai. Nhưng năm 2024, tôi nghĩ, sẽ là năm mà chiến tranh vẫn tiếp diễn giữa Nga xâm lăng & Ukraine tự vệ, Do Thái phản công Hamas, kinh tế toàn cầu vẫn còn khó khăn, độc tài vẫn thống trị ở một thiểu số quốc gia, nhất là Nga, với sự tái đắc cử của Putin, sau màn trình diễn “nap đơn ứng cử Tổng Thống” rẻ tiền!

Còn Việt Nam? Với đa số người Việt hải ngoại, Việt Nam vẫn là một nơi để “đi”, Chưa phải là nơi để “về”!

BP

04/01/2024

Nguồn: Internet eMail by th chuyển